

CATECHISMUS ZONDAG 28 VRAAG 76

Ds. D. Chr. Overduin 11 juni 1989

Catechismus zondag 28 vraag 76

Nabetrachting Heilig Avondmaal

Schriftlezing : Hooglied 2 : 14 - 17
1 Johannes 3 : 18 - 24

Zingen : Psalm 145 : 3
145 : 4
133 : 1,2,3
145 : 5

De 28e Zondag.

VRAAG 75: Hoe wordt gij in het Heilig Avondmaal vermaand en verzekerd, dat gij aan de enige offerande van Christus, aan het kruis volbracht, en aan al zijn goed gemeenschap hebt?

ANTWOORD: Alzo, dat Christus mij en allen gelovigen tot zijn gedachtenis van dit gebroken brood te eten en van dezen drinkbeker te drinken bevolen heeft, en daarbij ook beloofd heeft: eerstelijc, dat zijn lichaam zo zekerlijk voor mij aan het kruis geofferd en gebroken en zijn bloed voor mij vergoten is, als ik met de ogen zie, dat het brood des Heeren mij gebroken en de drinkbeker mij medegedeeld wordt; en ten andere, dat Hijzelf mijn ziel met zijn gekruisigd lichaam en vergoten bloed zo zekerlijk tot het eeuwige leven spijst en laaft, als ik het brood en den drinkbeker des Heeren (als zekere waartekenen des lichaams en bloeds van Christus) uit des dienaars hand ontvang en met den mond geniet.

VRAAG 76: Wat is dat te zeggen, het gekruisigde lichaam van Christus eten en zijn vergoten bloed drinke?

ANTWOORD: Het is niet alleen met een gelovig hart het ganse lijden en sterven van Christus aannemen en daardoor vergeving der zonden en het eeuwige leven verkrijgen, maar ook daarbenevens, door den Heiligen Geest, die en in Christus en in ons woont, alzo met zijn heilig lichaam hoe langer hoe meer verenigd worden, dat wij, al is het, dat Christus in den hemel is en wij op aarde zijn, nochtans vlees van zijn vlees en been van zijn gebeente zijn, en dat wij door één Geest (gelijk de leden van een lichaam door één ziel) eeuwiglijk leven en geregeerd worden.

THEMA: VAN HET HEILIG AVONDMAAL

NIET ALLÉÉN

MAAR óók

Ja, omdat het juist aan de orde is, deze vraag en antwoord, dacht ik om daar niet van af te wijken, maar met deze vraag ook de bediening van het heilig Avondmaal van deze dag te besluiten. Het is immers een vraag en een antwoord dat rechtstreeks betrekking heeft op het heilig Avondmaal.

Er is al sprake geweest, in die voorgaande vraag over hoe wij onderwezen, vermaand en verzekerd worden, dat wij aan de enige offerande van Christus en aan Zijn goed gemeenschap hebben, maar nu gaat deze vraag en het antwoord er dieper op in. Je zou kunnen zeggen, die vorige vraag en antwoord hebben benadrukt dát het zó is. Die waarachtige betuiging van de Heere God aangaande Zijn belofte, aangaande de vergeving en het deelgenootschap in Zijn bloed, dat juist dát in het Avondmaal bevestigd wordt. Verzekerd wordt. Maar daar gaat hij nu wat dieper op in.

"Wat is dat te zeggen?" Wat wordt daar nu mee bedoeld? Of, wat bedoelen wij daar mee? "Het gekruisigde lichaam van Christus eten, en Zijn vergoten bloed drinken?"

Ja, de laatste tijd hebben we dat wel een enkele keer genoemd. In het Evangelie van Johannes, daar kom je in hoofdstuk 6 die uitdrukkingen tegen van het vlees eten en het bloed drinken. Dat we anders geen deel aan Hem hebben.

En daar wisselt in de tekst het gebruik van de woorden 'brood' en 'vlees' elkaar af. Je leest over het Brood dat uit de hemel is neergedaald, dat zo anders is dan het brood dat de vaders gegeten hebben in de woestijn. Je leest dat Jezus Christus Zichzelf daarbij aanwijst en zegt: "Ik ben dat levende Brood. Dat Brood dat uit de hemel is neergedaald, en dat der wereld het leven geeft". En je leest ook in datzelfde verband van het 'vlees'. Want dan zegt Jezus Christus ook: "Dat brood dat Ik geef, dat is Mijn vlees, dat Ik geef tot een verzoening voor het leven van deze wereld".

Kennelijk duiden brood en vlees dezelfde zaken aan. En is er toch ook wel weer een onderscheid, gelijk we de laatste keer daarop hebben gewezen. Jezus gebruikt niet het paaslam, letterlijk, dat daar op de tafel aanwezig was. Maar als ze het paaslam gebruikt hebben, dan neemt Hij het bróód en dát maakt Hij tot sacrament. Want kijk, dat eten van

CATECHISMUS ZONDAG 28 VRAAG 76

dat gedode en gebraden paaslam, dat helpt ook niet. Want het ís niet het vlees van een paaslam dat ons redden kan.

Je kunt zeggen: Ja, maar zo is het ook met het brood. Zeker als je het letterlijk neemt, dan kun je ook zeggen: Dat stukje brood is het óók niet. Maar, dát wil ik zeggen, dat stukje brood wijst vérder dan dat geslachte lam. Dat stukje brood wijst in zijn verbreking aan de verbreking van de Heere Jezus Christus. Dat Hij om onze overtredingen verwond is, en de straf die ons de vrede aanbrengt was op Hem! Maar dat het ons ten goede is, dat wijst de materie van dat stukje brood aan. Want brood is lichaam, is leven. Brood is vrucht van zaad dat in de aarde gevallen is en gestorven. Dat gemaaid is, en dat vermalen is, en dat in de oven geweest is. Kijk, zo zijn er in dat brood en in die wijn meerdere onderwijzingen, die ons de verbreking en de vergieting aanwijzen, maar dan ook als tóépássing. Als u, als mij ten goede.

Kijk, ik bedoel dit. Wij zouden er niets aan hebben als iemand van dat bloed van Golgotha enkele druppels, of een beker van zou hebben opgevangen, en hij zou dat hebben gedronken, dat zou hem niet kunnen redden. Maar dat Jezus Christus Zijn leven heeft afgelegd in de dood, en dat Hij het ook weer heeft aangenomen, en in het heilig Avondmaal als het ware teruggrijpt op dat lijden en sterven, en zegt: "Dit heb Ik ermee verdiend, dat Ik u het leven geef. Dat Ik de Verdienster ben van uw redding, van uw zaligheid, en dat Ik uw ongerechtigheid gedragen heb. En dat Ik nu als dat schuldeloze Lam, vrijgesproken door de gerechtigheid van God, leef tot in alle eeuwigheid. En dat Ik u nu doe delen in die zegening van dat nieuwe verbond in Mijn Naam. Waarmee Ik maar niet zoals Mozes wat dierenbloed rondsprenkel over het volk, en roep: Dit is het bloed des verbonds. Maar waarbij Ik u - zegt Jezus - voorhoud, dat Ik met Mijn gebrachte offerande ingegaan ben in het binnenste heiligdom, en dat Ik verschenen ben u ten goede bij de Vader. En dat ik nu de Vader kan bidden, ja, dat Ik mag eisen op grond van Mijn volbrachte Middelaarswerk, om uw leven".

Kijk, daar moeten wij aan denken als we denken aan het gekruisigde lichaam van Christus eten, en Zijn vergoten bloed drinken. Dan moeten wij denken: Goede Vrijdag bestaat niet zonder Pasen. Dat kan niet. Dan is het inderdaad, ja dan zou je kunnen zeggen: Wat is dat voor een bloedverhaal, van iemand die tot bloedens toe verwond is. En: iemand die gekruisigd, gestorven en begraven is. Dat zijn er zoveel met wie het zo gegaan is. Die hun bloed hebben moeten laten, en hun leven hebben verloren. Maar het gaat hier om het gekruisigde lichaam van Christus, de Gezalfde van de Vader. Die is ópgestaan, ópgewekt uit de doden tot onze rechtvaardigmaking. Die verheven is boven alle smarten van de dood. Maar die nu júíst, ómdát Hij de lévénde - niet de dode - is, kan zeggen: "Hier is brood, hier is wijn. Ik ben verbroken, Ik heb Mijn ziel uitgegoten opdat gij zoudt leven, en overvloed hebben".

Dat kan alleen omdat Hij leeft. Omdat Hij de opgestane Heere is. En omdat Hij, hoewel naar het lichaam opgevaren ten hemel, dat Hij met Zijn Geest inderdáád bij ons blijft tot aan het einde der dagen.

Laten we het zo eens samenvatten: Wat is dat dan, dat heilig Avondmaal? Die akte zou je zeggen. Want het is echt een akte. Het is zoals ik vanmorgen al zei, niet alleen een her-innening, maar het is ook inderdaad: Heden, indien gij Mijn stem hoort. Heden is het gemeenschap met die Heere en Zaligmaker.

CATECHISMUS ZONDAG 28 VRAAG 76

Dat geven ons die goede God meer te mogen verstaan, dat dát nu het wonderlijke geheim is in het sacrament, dat het iets is dat nú gebeurt. Nú wordt het deelgenootschap en het bondgenootschap bevestigd, nú! Op het eigenste moment dat ons het brood en de drinkbeker gegeven wordt. Dat is het onbegrijpelijke en het voor ons onbevattelijke van de heilige sacramenten. Dat Christus op een zodanige manier aanwezig is, voor het geloof. Dat Zijn eigen mond en stem ons toeroept: "Dit is Mijn lichaam, en dit is Mijn bloed". En dat Hij Zelf door Zijn Heilige Geest ons optrekt, zoals Hij indertijd na Zijn opstanding op bijzondere wijze ook lichamelijk aanwezig zijnde, Zijn discipelen telkens aangordde en onderwees aangaande de dingen van het Koninkrijk, zo is Hij tussen Pinksterfeest en wederkomst, nu telkens weer op zo'n bijzondere wijze in het Avondmaal bij ons door de Heilige Geest. En hoe meer Hij ons daarin wil onderwijzen, hoe meer zal het ook als zodanig beleefd worden. Zodat er een uitzien is naar die momenten en uren dat wij met elkaar, ja Hij met ons, Zijn Naam, Zijn lijden, maar ook Zijn leven gedachtenis mogen stichten.

Ach, dat wil ik zo gaarne herhalen, telkens weer als daar de aandacht op mag vallen. Dan zou je elkaar - je weet het misschien tóch wel, daar gaat het niet om dat wij het wel weten verstandelijk - maar dat je in die liefde van Hem elkaar zou willen vastgrijpen bij de hand, en elkaar toeroepen: "Broeder of zuster, niet ik, die dat brood mag uitdelen en breken, of die beker aanreiken, maar Híj is het". Laat het eens tot u doordringen, door de Heilige Geest, Hij is het!

Ja, dan is het sacrament ook zo'n wondere gave van God. Dan kan ik me ook ergens indenken - de man hoorde wat godsdienst betreft tot de Rooms-Katholieke kerk, hoewel een vreemde eend in de bijt - dat de Fransman Pascal, toen hij onder hevige pijnen ging sterven, dat hij smeekte om het sacrament van het heilig Avondmaal. Het werd hem geweigerd. Maar hij zou wel graag bij de ter dood veroordeelden, of bij de meest ellendige zieken, gedragen willen worden in één of ander lazaret, om dan in aanmerking te mogen komen voor het sacrament.

Op het eerste gezicht en gehoor lijkt dat een beetje overdreven, een beetje dweperig. Je zou zeggen: "Nu ja". En toch, als je erover na mag denken in stilte, dan zeg je, ja, ik zou me in kunnen denken dat een zieke, al kan hij haast niet lopen, en al moet hij half gedragen worden, dat hij nog zo gaarne die verborgenheid van het sacrament begeert te beleven als een heilig medicijn dat hem door de dood heen vergezelt, het brood, het leven, de wijn die het hart verheugt.

Nu weten wij, de Heere is niet gebonden aan de middelen. Wij lezen, Hij zal inkomen en Avondmaal met u houden. Maar toch, van hoe grote betekenis. En dan zei ik, dan zou je elkaar wel willen aangrijpen en zeggen: "Zeg lieve broeder of zuster, Híj zegt dat. Dát is het geheim van het sacrament. Hij is er Zelf bij met Zijn Heilige Geest. Hij meent het waarachtig, het ís waarachtig".

Wat is het daarom de moeite waard om, zoals de Catechismus dat doet, er nog eens op in te gaan.

"Het is niet alleen met een gelovig hart het ganse lijden en sterven van Christus aannemen, en daardoor vergeving der zonden en het eeuwige leven verkrijgen."

Dat is het óók, met een gelovig hart.

Ja, ik wil dat niet veranderen, want al wat uit het geloof niet is, is zonde. Maar je zou ook

CATECHISMUS ZONDAG 28 VRAAG 76

kunnen zeggen, met een wankelmoedig hart. Met een hart dat begint te versagen. Met een hart dat moe kan zijn vanwege het lichaam, vanwege het leven, vanwege het bloed. Een hart dat verduisterd wordt, zoals we zo menigmaal in het Woord van God lezen, van alle aanvechtingen, alle duisternissen. "Daar mijne ziel, omringt door duisterheên zo dikwijls van verlangen is bezwelen". En je weet die psalmen die allemaal getuigen van de armoede van het hart. "Gun leven aan mijn ziel, dan looft mijn mond Uw trouwe hulp. Doe mij op het pad van Uw geboden treên, schraag op Uw spoor mijn wankelende gangen. Ik ben helaas een ledere zak gelijk die in de rook zijn sappen heeft verloren, hoewel ik niet van Uwe wetten wijk. Hoe lang is nog Uw knecht dit droevig lot beschoren".

Een hart waarvan de wijze man zegt: ieder hart kent zijn eigen bittere smart. Maar toch, een hart dat heeft kennis gemaakt met het leven. Met de Levende, met het Brood, met de Ander. En een hart dat weet, Hij alleen is het heil, Hij alleen is het leven, in Hem is het licht van Gods vriendelijk aangezicht.

Nu komen vaak zondaren met zulk een armoedige gestalte. Zulk een protesterend lichaam. Oud, gebrekkig, in afbraak. Een bloed, een levensader zou je zeggen, dat met moeite door de aderen geperst wordt. Een bloed dat zo nu en dan stil blijft staan, en de mens aankondigt, het zal hier haast zijn gedaan.

Nu komt die boodschap van het sacrament: Mijn lichaam, Mijn bloed, Mijn léven! Ik geef je geen vergif. Ik geef je niet iets besmettelijks. Ik geef je iets dat reikt tot het eeuwige leven, brood-wijn. Ik geef je Mijzelf. En dat is nu de hoge betuiging die door het wankelmoedig hart wordt omhelst, omdat Hij het Zelf zegt. Omdat Hij - het is even uit zijn verband genomen - zegt: "Kinderen, hebben jullie enige toespijs? Werp het net eens uit aan de rechterzijde. Kinderen, kom eens hier", en daar lagen de visjes al gebraden op het vuur. Omdat Hij zegt: "Heb je iets om te eten? Ik ben het Zelf, kijk, Ik die doorwonde, die ten dode Zich overgevende, Ik ben het die nu bij u komt met de eeuwige zegen van Mijn God en Vader".

Zo is Hij dan in het Avondmaal aanwezig, om die verslagen, ledige, gebroken, arme harten te troosten. Om het te laten merken: Ik heb toch gezegd dat Ik weder tot u zou komen? Hier ben Ik! Ik ben uw Heil alleen.

Nu, "het is niet alleen met een gelovig hart het ganse lijden en sterven van Christus aannemen, om daardoor de vergeving der zonden en het eeuwige leven te verkrijgen."

Niet dat wij door het aannemen vergeving van zonden en een eeuwig leven verkrijgen, maar door het lijden en sterven van de Heere Jezus Christus. Maar de bate en de troost daarvan, die kan alleen waargenomen worden door het allerheiligst geloof. Ja, dat is duidelijk. Geloof is niet de grond van de vergeving van de zonde en van het eeuwige leven. Maar het is wel het middel door de Heere gegeven om het te mogen aannemen. Om te zeggen: "Het is trouw al wat U ooit beval, het staat op recht en waarheid pal, als op onwrik'bre steunpilaren. U bent het die verlossing zond aan al Uw volk, ook aan mij. U zult het verbond met ons in eeuwigheid bewaren". Dat is het gelovig aannemen van vergeving en eeuwig leven. Ja, daar gaat het toch ook om? Daarin zal God toch worden verheerlijkt? In een gemeente zonder vlek en zonder rimpel.

Maar nu staat er nog iets bij. Dat is het niet alleen, die versterking in het geloof tot

CATECHISMUS ZONDAG 28 VRAAG 76

vergeving van onze zonden. "Maar het is daarbenevens, daarbij ook, door de Heilige Geest, die én in Christus én in ons woont, alzo met Zijn heilig lichaam hoe langer hoe meer verenigd worden."

Hé, wat is dat? Ja, je zou zeggen, eerst is een ogenblik genoemd de feiten, de daadzaken die Christus buiten ons, zonder ons en toch voor ons heeft gewrocht. En de onuitsprekelijke betekenis van Zijn borg- en middelaarswerk. Maar nu, maar ook, en nu gaat hij een stapje verder. En dan komen we weer op die zaken die we al reeds genoemd hebben. Ook door de Heilige Geest, die trouwens ook de Geest des geloofs is, door de Heilige Geest die én in Christus én in ons woont. En kijk, dat is nu wat wij onlangs hebben gehoord: Waar de Geest, de Heere nu is de Géést.

De Heilige Geest is de Vertegenwoordiger, de Plaatsbekleder zou ik bijna zeggen, Hij is als het ware de Christus Zelf vertegenwoordigende. Want Hij woont in Christus. Hij neemt het uit het Zijne en Hij verkondigt het ulieden. Hij maakt alles indachtig, Hij doet alles. Zonder de Heilige Geest is er niet dan woestijn, dorheid en doodheid. Maar nu zegt de Heidelberger: Het is niet alleen een aannemen des geloofs van de proclamatie: Die al uw ongerechtigheden vergeeft, die uw leven verlost van het verderf, maar het is ook - zo wil ik het tenminste deze keer uitleggen - een dichterbij getrokken worden bij Jezus Christus.

Ik weet wel, als er staat: Om alzo met Zijn heilig lichaam hoe langer hoe meer verenigd te worden, dan kunnen we gaan spreken over de kerk. Nu, dat is ook zo, de kerk is Zijn lichaam. Dat wil ik erkennen, dat daar ook op gedoeld wordt. Maar sta me toe voor deze keer nu ook eens echt letterlijk, in verband met het Avondmaal, te denken aan Zijn lichaam.

We krijgen brood en wijn. En Jezus zegt: "Dat is vrucht van Mijn verbroken vlees. Kijk maar, het is wel brood, maar het is gebroken. Het is wel wijn, geen bloed, maar het wordt vergoten". En nu geeft dat brood en die wijn, dat betekent: Nu geeft Jezus Christus aan u, aan mij, het eeuwige leven, vereniging, gemeenschap.

Betekent dat nu dat ons lichaam hier op aarde, voor de dood, verheerlijkt wordt? Van alle smetten en gebreken gereinigt? Nee, dat niet. Maar het leven in dit aardse lichaam des doods, het leven als mens, neem de ziel er maar bij, dat wordt alleen gevoed en voor eeuwig onderhouden door Zijn lichaam en door Zijn bloed. Door de vrucht van Zijn lijden en sterven, brood en wijn. En dát besef wil die Heilige Geest hoe langer hoe sterker maken, die vereniging.

Dat betekent dat we het hoe langer hoe minder bij onszelf kunnen vinden en uithouden. Dat betekent dat de blik hoe langer hoe meer gericht wordt naar Hem die sprak: "Ik leef, en gij zúlt leven". Hij, die gezegd heeft: "Ik zal u uit de dood doen herleven".

Wij zijn mensen, wij gaan sterven. Maar als dat alles is, wat is het dan uitzichtloos. Om niet te zeggen zinloos. Maar nu, nu komt daar dat brood en nu komt daar die wijn die ons doet proeven en smaken: Mijn Liefste is mijn, en ik ben Zijn. Hij zal mij niet laten blijven in die steenrotsen of waar dan ook. Hij zal mij niet in de dood overgeven. Want Hij heeft gezegd: Gij zijt schoon Mijn vriendin, er is geen gebrek aan u.

Dat ik sterf kán daarom niet betekenen een vergroting van de afstand tussen Hem, Zijn levende lichaam, Zijn levende leven. Dat ik sterf kan niet betekenen een vergroting van die afstand. Maar het móét betekenen, en het kán níét anders betekenen dan dat Hij mij voor eeuwig aan Zijn liefdehart zal drukken. Alles wat herinnert aan mijn afkomst, aan

CATECHISMUS ZONDAG 28 VRAAG 76

mijn ontrouw, aan mijn afdwaling, aan mijn Godvergetend bestaan zal voor eeuwig worden opgeheven. Daar wil het Avondmaal ons ook naartoe leiden.

En ik weet wel, het is een levensles. Maar gelukkig is ook die mens die bij het klimmen der jaren, ook deze zegen van het sacrament mag ervaren:

'Hoe dichter ik nader
het huis van mijn Vader,
hoe meer dat ik hijg
naar de eeuwige woning,
het huis van mijn Koning,
naar 's Vaders paleis.'

"Alzo met Zijn heilig lichaam hoe langer hoe meer verenigd worde." Tot de dag aankomt en de schaduwen vlieden.

Voel je het? De Heidelberger wil nu niet alleen het feit van de vergeving en het eeuwige leven benadrukken, maar óók dat Christus als de Levende bij ons komt en zegt: "Hoort naar Mij, en uw ziel zal leven. Je bent op weg, in het huis van Mijn Vader zijn vele woningen, anderszins zo zou Ik het u gezegd hebben. Ik ga heen om u plaats te bereiden. En als Ik u plaats zal bereid hebben, zo zal Ik u tot Mij trekken. Opdat gij ook zijn moogt waar Ik ben".

Dat is een grote zegen. Dat wil niet zeggen dat je behagen hebt, op zich, in de dood. Maar dat je ook uit het heilig sacrament mag ontvangen dat geloof, door de liefde werkende: Ik ben op weg naar huis. En ik kom ook steeds dichter bij huis. En soms mag je misschien denken: Nog een enkele stap en dan gaat de deur open, en de vreemdelingschap is vergeten, en wij, wij zijn in het vaderland. Dat ook.

Dat geeft de Heere naar de mate die Hij wil. Maar daar is het Avondmaal óók toe gegeven. Niet alleen tot het geloof, maar om te mogen groeien in genade en in kennis, maar ook naar huis. En daar kan de Heere nu alles voor gebruiken. Wij niet. Maar dan kun je zeggen - ach van de week was er wel wat verdrietigheid ook. Ja, ook voor broeder Kroon. Je bent zelf oud, en je merkt dan dat de gedachten van je oude vrouw helemaal niet meer kloppen. Maar wat mag er dan een troost zijn. Want nu dat daar naartoe groeien, als dat betekent dat er niets meer is. Stel je voor, dat je niets meer weet, en dat je zou zeggen: "Wie ben je eigenlijk?" als je je medebroeder of -zuster ziet. Dat je in alle verdrietelijkheid die troost mag ervaren, dat betekent - hoe erg ook voor ons mensen - in het licht van Jezus, niets! Het is vervulling, hoe langer hoe meer verenigd worden. Het komt en het gaat op huis aan. "Door de nacht, hoe zwart hoe dicht, voert Hij Zijn volk naar het eeuwige licht".

Dat dat ook het Avondmaal mag inhouden. En ik weet wel, aan de ene kant, je hoeft er niet oud voor te zijn. En ik denk, als je jong bent, en dat is ook helemaal niet erg, dat je denkt: Ja, ik ga toch graag naar mijn werk, of ik ga graag naar mijn huis. En ik hoop dat we nog voor elkaar gespaard worden, dat is allemaal goed. Alles is goed waar we geloven in Hem die de goddelozen rechtvaardigt om niet. Maar het is ook goed als we, zeker ook bij het klimmen der jaren, hoger verlangen en uitzien naar de volle vereniging met Hem.

Hier is de troost: "Dat wij, al is het dat Christus in de hemel is en wij op aarde zijn,

CATECHISMUS ZONDAG 28 VRAAG 76

nochtans vlees van Zijn vlees en been van Zijn gebeente zijn."

Hoe komt dat? Dat brood toch? Dat brood en die wijn. Dat prent het ons mede in: Jullie zijn vlees van Mijn vlees. Waarom? Jullie eten toch Mijn brood? Dat betekent: Jullie worden toch verzadigd met het goede van Mijn vrede en Mijn gerechtigheid? Mijn belofte, Mijn liefde, Mijn hartelijke liefde en trouw jegens u? Nu, dan ben je toch een stukje van Mij, zegt de Heere Jezus Christus, terwijl je hier nog op aarde bent. Want Mijn gebeente is jullie gebeente, Mijn vlees is jullie bloed, en Mijn bloed is ook jullie bloed.

En diezelfde Geest die in Hem als de Vlekkeloze en Zondeloze werkt, die werkt ook in jullie, aangevochten schapen. Lichamelijk neervallende mensenkinderen. Diezelfde Geest! En die Geest laat je niet leven bij dat bezwijkende lichaam, en bij die verduisterde gedachten. Maar die Geest is het die u toefluistert: Hij! Hij leeft, kijk maar, Hij zendt brood en wijn. En Hij zegt: "Ik drink geen wijn meer, dat beloof ik, dat zweer ik. Maar straks drinken we samen nieuw in Mijn Koninkrijk de beker van de eeuwige overwinning".

Kijk, Hij wijst ons niet terug naar onszelf, naar ons brekend leven. Maar in dat kostelijke brood en wijn wijst Hij ons aan: En wij zullen veranderd worden. Wij zullen Zijn heerlijk lichaam gelijkvormig gemaakt worden. Geen verderf, geen ziekte, geen vloek zal er meer zijn. Eeuwig leven, eeuwig door Hem geleid worden.

Dus samenvattend: Niet alléén het feit, de daadzaak. "Wij dan gerechtvaardigd zijnde door het geloof, hebben vrede bij God, door onze Heere Jezus Christus". Maar ook nu, niet alleen dit, maar wij roemen ook in de verdrukking. In alle benauwdheden was Hij mede benauwd. Zijn Heilige Geest fluistert het ons in: "Ween niet, ik droog al uw tranen. En gij zult lopen en niet moede, wandelen en niet mat worden. Eeuwige blijdschap zal op uw hoofd zijn, zuchting en droefenis zullen wegvlieden".

Niet alléén dit, maar óók.

Dat geve de Heer ons rijkelijk, geliefde gemeente. Dat we nu vandaag Zijn lijden en sterven, en de vrucht van dat lijden en sterven, niet alleen mochten herinneren, maar daarin delen, ook in een vorm van, als je nu naar huis mag gaan, je boterhammetje en je kopje thee of koffie. Het klinkt allemaal raar, maar het is toch waar. O, het zijn de tekenen, de voorafschaduwingen van "het komt, het komt!" Het grote Avondmaal van de bruiloft van het Lam.

Ik hoop dat er dan niemand van ons gemist zal worden. Maar dat we allen daar mogen zijn, waar eeuwig het vriendelijk licht van Zijn aangezicht ons beschijnt.

AMEN